

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων επί της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες οδήγησης που διαθέτουν λειτουργικές δυνατότητες κάρτας οδηγού

(2012/C 139/01)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 16,

Έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 7 και 8,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 28 παράγραφος 2,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 11 Νοεμβρίου 2011, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες οδήγησης που διαθέτουν λειτουργικές δυνατότητες κάρτας οδηγού (στο εξής: «η πρόταση») ⁽³⁾.
2. Η πρόταση αποτελεί μέρος των μέτρων που έλαβε η Επιτροπή προκειμένου να ενισχύσει την ανάπτυξη των ψηφιακών ταχογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία προανήγγειλε στην ανακοίνωση με τίτλο «Ψηφιακός ταχογράφος: Οδικός χάρτης για μελλοντικές δραστηριότητες» ⁽⁴⁾. Η πρόταση συμπληρώνει την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 που εξέδωσε η Επιτροπή στις 19 Ιουλίου 2011 (στο εξής: «πρόταση κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών») ⁽⁵⁾. Επί της εν λόγω προτάσεως ο ΕΕΠΔ εξέδωσε γνωμοδότηση στις 5 Οκτωβρίου 2011 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

⁽²⁾ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

⁽³⁾ COM(2011) 710 τελικό.

⁽⁴⁾ COM(2011) 454 τελικό.

⁽⁵⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, COM(2011) 451 τελικό.

⁽⁶⁾ Διατίθεται στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ, στην ακόλουθη διεύθυνση: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-10-05_Tachographs_EL.pdf

I.1. Διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ

3. Η πρόταση διαβιβάστηκε από την Επιτροπή στον ΕΕΠΔ για διαβούλευση στις 11 Νοεμβρίου 2011, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.
4. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν του δόθηκε η δυνατότητα να αποστείλει άτυπα σχόλια στην Επιτροπή πριν από την έκδοση της πρότασης, συνιστά δε να περιληφθεί, στο προοίμιο της πρότασης, μνεία στην παρούσα διαβούλευση.

I.2. Ιστορικό

5. Η πρόταση θέτει τη νομική βάση και τις τεχνικές προδιαγραφές για τη συγχώνευση της κάρτας επαγγελματία οδηγού με την άδεια οδήγησης. Ως εκ τούτου, υλοποιεί την επί της αρχής πρόνοια περί συγχώνευσης κάρτας οδηγού και άδειας οδήγησης που περιέχει το άρθρο 27 της πρότασης κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών. Το άρθρο 27 της πρότασης προβλέπει ότι από τις 19 Ιανουαρίου 2018, οι κάρτες οδηγού ενσωματώνονται στις άδειες οδήγησης και εκδίδονται, ανανεώνονται, ανταλλάσσονται και αντικαθίστανται σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/126/ΕΚ.
6. Η κάρτα οδηγού ⁽⁷⁾ αποτελεί στοιχείο του συστήματος ταχογράφου που καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85. Η κάρτα οδηγού χορηγείται στον επαγγελματία οδηγό και καθιστά εφικτή την αναγνώριση του κατόχου της κάρτας από τη συσκευή ελέγχου. Καθιστά επίσης εφικτή την αποθήκευση στην κάρτα στοιχείων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του οδηγού, τα οποία διευκολύνουν τη διεξαγωγή μεταγενέστερων ελέγχων. Η κάρτα οδηγού περιέχει συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία καθορίζονται στο παράρτημα I Β του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85, περιλαμβανομένων των στοιχείων της άδειας οδήγησης. Εντούτοις, το εν λόγω παράρτημα πρόκειται να αναθεωρηθεί προκειμένου να ενσωματωθούν σε αυτό οι τεχνολογικές εξελίξεις που μεσολάβησαν μετά την έκδοση της πρότασης κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών.
7. Η συγχώνευση της κάρτας επαγγελματία οδηγού με την άδεια οδήγησης προκρίθηκε από την Επιτροπή, ύστερα από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και την εκπόνηση σχετικής εκτίμησης αντικτύπου ⁽⁸⁾, ως λύση που θα συνέβαλλε στον περιορισμό της απάτης, του διοικητικού φόρτου και των εξόδων για την έκδοση των σχετικών εγγράφων. Σκοπός της πρότασης είναι να καταστεί δυνατή «η συνύπαρξη των δύο λειτουργιών που συγχωνεύονται σε ένα μόνο έγγραφο, δηλαδή η άδεια οδήγησης θα έχει τις λειτουργικές δυνατότητες κάρτας οδηγού» ⁽⁹⁾.

I.3. Ζητήματα προστασίας δεδομένων που εγείρει η πρόταση

8. Όπως ήδη επισημάνθηκε στη γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ επί της πρότασης κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών ⁽¹⁰⁾, η σκοπούμενη συγχώνευση της κάρτας οδηγού με την άδεια οδήγησης ενδέχεται να επηρεάσει το υφιστάμενο καθεστώς προστασίας των δεδομένων του οδηγού.
9. Λαμβανομένου υπόψη του όγκου των πληροφοριών που μπορεί να καταγράφει σχετικά με τις δραστηριότητες του οδηγού και την τοπική τους διάσταση (όπως είναι η ημερομηνία, η ώρα, η διανυθείσα απόσταση, ο γεωγραφικός εντοπισμός, η ταχύτητα, κ.λπ.), η κάρτα οδηγού δεν αποτελεί ένα απλό δελτίο που πιστοποιεί ότι ο κάτοχός του είναι επαγγελματίας οδηγός. Αποτελεί, επομένως, πιο παρεμβατικό μέσο από πλευράς προστασίας δεδομένων, καθώς αποσκοπεί στην παρακολούθηση της συμμόρφωσης του κατόχου της προς τους κοινωνικούς κανόνες του τομέα των οδικών μεταφορών.
10. Είναι επομένως σημαντικό η επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται μέσω της άδειας οδήγησης που ενσωματώνει την κάρτα οδηγού να γίνεται σύμφωνα με το πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων, όπως ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην οδηγία 95/46/ΕΚ ⁽¹¹⁾.
11. Στην παρούσα γνωμοδότηση, ο ΕΕΠΔ εστιάζει την ανάλυσή του σε δύο κυρίως θέματα: i) αν έχει αποδειχθεί επαρκώς η αναγκαιότητα της συγχώνευσης της άδειας οδήγησης με την κάρτα οδηγού προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι με το μέτρο αυτό σκοποί δεδομένων των συνεπειών για την ιδιωτική ζωή που συνεπάγεται η εν λόγω συγχώνευση, και ii) αν διασφαλίζεται επαρκώς ότι η επεξεργασία των στοιχείων του οδηγού που αποθηκεύονται σε μια ενιαία κάρτα συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας.

⁽⁷⁾ Σύμφωνα με το άρθρο I στοιχείο (κ) του παραρτήματος I Β του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85, η κάρτα οδηγού είναι «κάρτα ταχογράφου που έχει εκδοθεί από τις αρχές ενός κράτους μέλους για συγκεκριμένο οδηγό. Με την κάρτα οδηγού ταυτοποιείται ο οδηγός και επιτρέπεται η αποθήκευση δεδομένων δραστηριότητας του οδηγού».

⁽⁸⁾ Παρότι δεν εκπονήθηκε αξιολόγηση επιπτώσεων στην ιδιωτική ζωή.

⁽⁹⁾ Βλ. αιτιολογική έκθεση, COM(2011) 710 τελικό, σ. 3.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 6.

⁽¹¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

II.1. Είναι αναγκαία η ενσωμάτωση της κάρτας οδηγού στην άδεια οδήγησης;

12. Η ενσωμάτωση της κάρτας επαγγελματία οδηγού στην άδεια οδήγησης εγείρει αρκετά ζητήματα από πλευράς προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Πρωτίστως, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι δεν έχει αποδειχθεί επαρκώς η αναγκαιότητα της ενσωμάτωσης της κάρτας οδηγού στην άδεια οδήγησης. Στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μέτρο αυτό αποτελεί «λύση» για την καταπολέμηση της απάτης και της κατάχρησης με επίκεντρο τις κάρτες οδηγού. Εντούτοις, υπό το πρίσμα της προστασίας δεδομένων, δεν έχει αποδειχθεί ότι η σκοπούμενη συγχώνευση αποτελεί το πλέον πρόσφορο μέσο για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού και θα έπρεπε να τύχει εξέτασης η χρήση άλλων, λιγότερο παρεμβατικών μέσων.
13. Επισημαίνεται εξάλλου ότι η συγχώνευση των δύο αυτών καρτών, η έκδοση των οποίων εξυπηρετεί εντελώς διαφορετικούς σκοπούς, θα αντέκειται στην αρχή του περιορισμού του σκοπού που κατοχυρώνει η διάταξη του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Η κάρτα οδηγού δεν αποτελεί απλώς ένα δελτίο ταυτότητας που βεβαιώνει ότι ο κάτοχος είναι επαγγελματίας οδηγός, καθώς εξυπηρετεί τον σκοπό της παρακολούθησης της συμμόρφωσης του επαγγελματία οδηγού προς τους κοινωνικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον τομέα των οδικών μεταφορών. Η ίδια η Επιτροπή διατείνεται ότι με το μέτρο αυτό επιτυγχάνεται «η συνύπαρξη των δύο λειτουργιών που συγχωνεύονται σε ένα μόνο έγγραφο, δηλαδή η άδεια οδήγησης θα έχει τις λειτουργικές δυνατότητες κάρτας οδηγού»⁽¹²⁾.
14. Οι τεχνικές προδιαγραφές της συγχώνευσης ενέχουν επίσης συγκεκριμένους κινδύνους για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη αποσοβηθεί. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 1 της πρότασης υποχρέωση των κρατών μελών να εισαγάγουν υπόστρωμα αποθήκευσης (μικροεπεξεργαστή) σε όλες τις νέες άδειες οδήγησης που θα ενσωματώνουν τις λειτουργίες της κάρτας οδηγού και θα χορηγούνται σε οδηγούς εγείρει ανησυχίες ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα ενός τέτοιου μέτρου ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Ο αντίκτυπος που θα έχει στην επεξεργασία δεδομένων η συγχώνευση των δύο καρτών και η χρήση μικροεπεξεργαστή στη νέα άδεια οδήγησης που θα ενσωματώνει τις λειτουργίες της κάρτας οδηγού πρέπει να τύχει ενδελεχούς εξέτασης. Ως εκ τούτου, ο ΕΕΠΔ συνιστά, πριν από την τυχόν ενσωμάτωση της κάρτας οδηγού στην άδεια οδήγησης, να διεξαχθεί εκτίμηση αντίκτυπου στην ιδιωτική ζωή και ασφάλεια. Η σχετική πρόνοια πρέπει να περιέχεται ρητώς στο άρθρο 1 της πρότασης.
15. Παραμένει ακόμη ασαφής ο τρόπος με τον οποίο θα επιχειρηθεί η συγχώνευση όλων των σχετικών με την οδήγηση εγγράφων των επαγγελματιών οδηγών, καθώς και το ενδεχόμενο η νέα άδεια οδήγησης που θα ενσωματώνει την κάρτα οδηγού να περιέχει επίσης στοιχεία που αφορούν την ικανότητα οδήγησης άλλων τύπων οχημάτων από τον κάτοχο της άδειας για ιδιωτική χρήση. Εάν όντως το ενδεχόμενο αυτό τελει υπό εξέταση, πρέπει να διασφαλισθεί με σαφήνεια ότι σε κάθε επιμέρους λειτουργία της κάρτας θα έχουν πρόσβαση μόνο τα εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτόν πρόσωπα. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει εξάλλου την ανησυχία του για το ενδεχόμενο μια τέτοια δυνατότητα να ωθήσει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν τη χρήση μικροεπεξεργαστή σε όλες τις άδειες οδήγησης, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν την οδήγηση οχημάτων ιδιωτικής χρήσης. Η επιλογή της χρήσης τέτοιας τεχνολογίας σε δελτία ταυτότητας που αφορούν την ικανότητα οδήγησης έχει αντίκτυπο στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων κάθε ατόμου, ιδίως όσον αφορά τον τύπο και τον όγκο των πληροφοριών που το συγκεκριμένο δελτίο μπορεί να περιέχει. Κατά συνέπεια, οιαδήποτε σχετική επιλογή δεν πρέπει να γίνει απλώς επί τη βάση των υφιστάμενων τεχνικών δυσκολύνσεων. Η απόφαση επί του θέματος πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο δημόσιου διαλόγου που θα διεξαχθεί υπό συνθήκες πλήρους διαφάνειας και δεν θα παρεκκλίνει των νομικών εγγυήσεων που διασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων κάθε ατόμου.
16. Εξάλλου, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι η χρήση δεδομένων του οδηγού πρέπει να εκτιμηθεί επισταμένως υπό το πρίσμα του ευρύτερου πλαισίου των ευφών συστημάτων μεταφοράς και του βαθμού στον οποίο τα δεδομένα του οδηγού ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω και να συνδυαστούν με άλλα δεδομένα, τα οποία συλλέγονται από άλλα συστήματα που ενσωματώνονται στο όχημα (όπως είναι το eCall, το eToll, κ.λπ.). Ο ΕΕΠΔ απευθύνει έκκληση στον νομοθέτη να λάβει δεόντως υπόψη τις αρχές του περιορισμού του σκοπού, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας κατά την κατάρτιση μελλοντικών νομοθετικών προτάσεων που θα αφορούν τη χρήση και την επεξεργασία δεδομένων του οδηγού στο πλαίσιο των ευφών συστημάτων μεταφορών.

II.2. Αναλογικότητα της επεξεργασίας των δεδομένων του επαγγελματία οδηγού

17. Ακόμη και στην περίπτωση που η συγχώνευση των δύο καρτών θα αποδεικνυόταν αναγκαία, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ενιαία κάρτα θα έπρεπε να συνάδει με το σύνολο των αρχών προστασίας δεδομένων που θέτει η οδηγία 95/46/ΕΚ, ιδίως δε με την αρχή της αναλογικότητας.

⁽¹²⁾ Βλ. αιτιολογική έκθεση, COM(2011) 710 τελικό, σ. 3.

18. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι το άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/126/EK περιέχει απλή μόνο μνεία στους «κανόνες περί προστασίας των δεδομένων» χωρίς να αναφέρεται σε αυτούς συγκεκριμένα, συνιστά δε να διευκρινισθεί σε ουσιαστικού δικαίου άρθρο της πρότασης ότι η επεξεργασία δεδομένων που διενεργείται με επίκεντρο τις άδειες οδήγησης πρέπει να συνάδει με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 95/46/EK. Επισημαίνεται ότι η επεξεργασία που επιχειρείται με επίκεντρο τις άδειες οδήγησης δεν περιορίζεται μόνο στα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας στον μικροεπεξεργαστή αλλά επεκτείνεται και σε όλους τους άλλους τύπους δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας εν σχέσει προς την κάρτα, όπως είναι η έκδοση άδειας οδήγησης, ο έλεγχος της ισχύος της και οι έλεγχοι που διενεργούνται από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές όσον αφορά τον σεβασμό των κοινωνικών κανόνων στον τομέα των οδικών μεταφορών.
19. Σε ό,τι αφορά τις λεπτομέρειες της επεξεργασίας, η αιτιολογική σκέψη 2 της πρότασης διαλαμβάνει ότι «το σχήμα και τα πεδία δεδομένων στις άδειες οδήγησης και στις κάρτες οδηγού είναι σχεδόν ίδια». Η δήλωση αυτή είναι παραπλανητική δια δύο λόγους: πρώτον, διότι τα ακριβή πεδία δεδομένων που θα τύχουν επεξεργασίας στην κάρτα οδηγού παραμένουν άγνωστα και, δεύτερον, διότι εικάζεται ότι θα υπερβαίνουν τα πεδία δεδομένων που έχουν οριστεί για την άδεια οδήγησης, καθόσον ο σκοπός της κάρτας οδηγού είναι η παρακολούθηση της συμπεριφοράς του οδηγού προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή του προς τους κοινωνικούς κανόνες στον τομέα των οδικών μεταφορών.
20. Ενώ οι κατηγορίες δεδομένων που περιέχονται στην άδεια οδήγησης καθορίζονται σαφώς και με κάθε λεπτομέρεια στο παράρτημα I της οδηγίας 2006/126/EK⁽¹³⁾, οι τεχνικές προδιαγραφές των δεδομένων που πρόκειται να αποθηκεύονται στον μικροεπεξεργαστή της άδειας οδήγησης δεν έχουν ακόμη καθορισθεί από την Επιτροπή. Για παράδειγμα, δεν έχει ακόμη διευκρινισθεί εάν ο μικροεπεξεργαστής μπορεί να περιέχει στοιχεία βιομετρικής αναγνώρισης (όπως είναι τα δακτυλικά αποτυπώματα ή η σάρωση της ίριδας). Περαιτέρω, όπως επισήμανε ο ΕΕΠΔ στη γνωμοδότησή του επί της πρότασης κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών⁽¹⁴⁾, οι λεπτομέρειες της επεξεργασίας των στοιχείων που περιέχονται στην κάρτα οδηγού δεν έχουν ακόμη αποσαφηνισθεί και εξαρτώνται από την αναθεώρηση των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 για τους ταχογράφους. Εξάλλου, η επεξεργασία αυτή θα ξεκινήσει μόνο μετά την έκδοση της πρότασης επί της τροποποίησης του κανονισμού για τους ταχογράφους. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο στο στάδιο αυτό να αξιολογηθεί με τη δέουσα βεβαιότητα ο βαθμός συμμόρφωσης της σκοπούμενης επεξεργασίας των δεδομένων προς την αρχή της αναλογικότητας.
21. Το άρθρο 1 της πρότασης, αναφερόμενο στα δεδομένα που εικάζεται ότι θα τύχουν επεξεργασίας στον μικροεπεξεργαστή που θα αποθηκεύει τα δεδομένα του οδηγού, κάνει μνεία μόνον των δεδομένων ταυτοποίησης της κάρτας που αναφέρονται στο Τμήμα IV, σημείο 5.2 του παραρτήματος IB του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85, ενώ αντιθέτως το άρθρο 7α της πρότασης διαλαμβάνει ότι η άδεια οδήγησης πρέπει να ενσωματώνει τις «απαραίτητες λειτουργικές δυνατότητες, έτσι ώστε η άδεια οδήγησης να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως κάρτα οδηγού». Απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου η άδεια οδήγησης να χρησιμοποιείται και ως κάρτα οδηγού είναι να ενσωματώνει όλα τα πεδία δεδομένων της κάρτας οδηγού, και όχι μόνο τα δεδομένα ταυτοποίησης της κάρτας. Τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνουν πολύ μεγαλύτερο όγκο πληροφοριών εν σχέσει προς αυτόν που περιλαμβάνει η άδεια οδήγησης, π.χ., δεδομένα σχετικά με τις δραστηριότητες του οδηγού (όπως η ημερομηνία, η αρχή και το τέλος του ταξιδιού, η διανυθείσα απόσταση, στοιχεία γεωγραφικού εντοπισμού, ο χρόνος, η ταχύτητα, κ.λπ.).
22. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει την ανάγκη εφαρμογής μιας συνεπούς προσέγγισης κατά την θέσπιση μέτρων σχετικών με την ενσωμάτωση της κάρτας οδηγού στην άδεια οδήγησης σε δύο διακριτές μεταξύ τους νομικές πράξεις – αφενός την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών και, αφετέρου, την πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με τις άδειες οδήγησης – προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο συνολικός σχεδιασμός της επεξεργασίας θα τηρεί το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, θα σέβεται όλες τις αρχές περί προστασίας των δεδομένων, ιδίως δε την αρχή της αναλογικότητας, θα παρέχει επαρκείς εγγυήσεις προστασίας των δεδομένων και θα λαμβάνει δεόντως υπόψη τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.
23. Ο ΕΕΠΔ συνιστά, ειδικότερα, να καθορισθεί ένας σαφής κατάλογος δεδομένων της ολοκληρωμένης κάρτας τα οποία μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία, με βάση έλεγχο αναγκαιότητας. Στην πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζεται ο τρόπος με τον οποίο τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά, στο πλαίσιο τέτοιας επεξεργασίας, το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την επεξεργασία, το δικαίωμα πρόσβασης στα οικεία δεδομένα και αντίταξης σε περίπτωξη επεξεργασίας, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 10, 11, 12 και 14 της οδηγίας 95/46/EK. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει επίσης ότι η επεξεργασία υπόκειται σε εύλογη αναθεώρηση από τις αρμόδιες αρχές προστασίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

⁽¹³⁾ Αφορούν κυρίως τα στοιχεία ταυτότητας του οδηγού, την ημερομηνία γέννησής του, τον τόπο και την αρχή έκδοσης της άδειας, τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγήσει ο κάτοχος της άδειας και τις πιθανές περιοριστικές ενδείξεις.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 6, σ. 1.

24. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει επίσης ότι χρήζουν διευκρίνισης οι σκοποί και οι περιστάσεις υπό τις οποίες καθίσταται δυνατή η πρόσβαση στα δεδομένα, καθώς και η ταυτότητα του έχοντος δικαίωμα πρόσβασης. Πρέπει να καταστεί σαφές ότι η πρόσβαση στα δεδομένα που περιέχονται στον μικροεπεξεργαστή θα επιτρέπεται μόνο για επισημώς και σαφώς καθορισμένους σκοπούς, ενώ θα απαγορεύεται για άλλους (εμπορικού ή μη χαρακτήρα) σκοπούς. Περαιτέρω, η πρόταση πρέπει να ορίζει ρητά τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε συγκεκριμένα δεδομένα που περιέχονται στον μικροεπεξεργαστή (π.χ., επαγγελματική άδεια οδήγησης, δεδομένα οδηγού, άδεια οδήγησης ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου) και τις συνθήκες υπό τις οποίες επιτρέπεται η πρόσβαση (π.χ., το είδος πρόσβασης σε δεδομένα οδηγού που δεν εργάζεται λόγω διακοπών ή ασθένειας), καθώς και η συγχώνευση των δύο νομικών πράξεων γεννά ανασφάλεια ως προς τα θέματα αυτά.
25. Τέλος, σε ό,τι αφορά στις κλαπιές, απολεσθείσες ή ελαττωματικές άδειες οδήγησης στις οποίες ενσωματώνεται κάρτα οδηγού (άρθρο 7γ της πρότασης), χρήζουν διευκρίνισης τα δεδομένα ή οι κατηγορίες δεδομένων προς διατήρηση. Κατά τον καθορισμό των δεδομένων αυτών πρέπει να τύχουν εφαρμογής οι αρχές της αναλογικότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων. Πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ποια είναι η αρμόδια αρχή (ή οι αρμόδιες αρχές) για την τήρηση των αρχείων των εν λόγω δεδομένων.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

26. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει αμφιβολίες ως προς το εάν η σκοπούμενη στην πρόταση συγχώνευση της άδειας οδήγησης με την κάρτα οδήγησης συνάδει με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, θεωρεί δε ότι ο σχετικός ισχυρισμός δεν έχει ακόμη αποδειχθεί. Ως εκ τούτου, χρήζει διερεύνησης η δυνατότητα χρησιμοποίησης άλλων, λιγότερο παρεμβατικών μέσων για την επίτευξη του ίδιου σκοπού, ήτοι της καταπολέμησης της απάτης και της μείωσης του κόστους για τους επαγγελματίες οδηγούς στον τομέα των οδικών μεταφορών.
27. Ο ΕΕΠΔ συνιστά ειδικότερα:
- να προστεθεί παραπομπή στη νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων, ιδίως δε στην οδηγία 95/46/ΕΚ, σε διάταξη ουσιαστικού δικαίου της πρότασης,
 - να προβλεφθεί στο άρθρο 1 της πρότασης ότι η συγχώνευση της κάρτας οδηγού με την άδεια οδήγησης και η χρησιμοποίηση μικροεπεξεργαστή πρέπει να τύχουν εξέτασης μόνο μετά τη διεξαγωγή αξιολόγησης αντικτύπου στην ιδιωτική ζωή και ασφάλεια,
 - να εφαρμοσθεί συνεπής προσέγγιση κατά τη θέσπιση μέτρων σχετικών με την ενσωμάτωση της κάρτας οδηγού στην άδεια οδήγησης σε δύο διακριτές μεταξύ τους νομικές πράξεις, ήτοι την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών και την οδηγία σχετικά με τις άδειες οδήγησης, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο συνολικός σχεδιασμός της επεξεργασίας θα τηρεί το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, θα σέβεται όλες τις αρχές περί προστασίας των δεδομένων, ιδίως δε την αρχή της αναλογικότητας, και θα παρέχει επαρκείς εγγυήσεις προστασίας των δεδομένων, περιλαμβανομένης της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων,
 - να προσδιορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια και περισσότερες λεπτομέρειες, με βάση έλεγχο αναγκαιότητας, τα δεδομένα ή οι κατηγορίες δεδομένων που θα περιέχονται στον μικροεπεξεργαστή, μεταξύ των οποίων όλα τα δεδομένα που ορίζονται στο ενημερωμένο παράρτημα I Β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3821/85 και τα δεδομένα που θα ορίσει η Επιτροπή όσον αφορά τον μικροεπεξεργαστή στις άδειες οδήγησης. Ο καθορισμός των δεδομένων που θα τυγχάνουν επεξεργασίας και αποθήκευσης στον μικροεπεξεργαστή πρέπει να συμμορφώνεται ιδίως προς τις αρχές της αναλογικότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων,
 - να τύχουν διευκρίνισης οι συνθήκες υπό τις οποίες είναι δυνατή η πρόσβαση σε ορισμένες κατηγορίες δεδομένων, καθώς και η ταυτότητα του έχοντος δικαίωμα πρόσβασης,
 - να ορίζεται ρητά στο άρθρο 7γ η αρχή που θα διατηρεί τα αρχεία των κλαπιών, απολεσθεισών και ελαττωματικών αδειών οδήγησης που ενσωματώνουν κάρτα οδηγού, καθώς και ότι θα διατηρούνται μόνο τα αυστηρώς αναγκαία για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού δεδομένα, σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

Βρυξέλλες, 17 Φεβρουαρίου 2012.

Giovanni BUTTARELLI

Αναπληρωτής Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας
Δεδομένων